

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobkyně: **B. S.**, zastoupené JUDr. Jaroslavem Tomáškem, advokátem se sídlem sady 5. května 46, Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 17, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2007, čj. 1915/2007-14130, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 4. 2009, čj. 10 Ca 212/2007 - 62,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 2904 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Jaroslava Tomáška.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Státní zemědělský intervenční fond zamítl rozhodnutím ze dne 20. 12. 2006, čj. SZIF/2006/0484459, žádost žalobkyně o zařazení do programu Předčasné ukončení provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele (dále též „program“) podle nařízení vlády č. 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti podnikatele (dále též „nařízení vlády“). Správní orgán žádost zamítl z důvodu, že žalobkyně ke dni jejího podání již dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod. Tímto nesplnila podmínku stanovenou v § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády.

[2] Žalobkyně se proti rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu odvolala. Ministerstvo zemědělství rozhodnutím ze dne 12. 4. 2007, čj. 1915/2007-14130, toto odvolání zamítlo.

II.

[3] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který je rozsudkem ze dne 30. 4. 2009, čj. 10 Ca 212/2007 – 62, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[4] Soud v rozsudku konstatoval, že zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění přiznává nárok na starobní důchod po dosažení doby pojištění a zároveň po dosažení alespoň věku potřebného pro vznik nároku (tzv. důchodový věk). S poukazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 10. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 53/04, <http://nalus.usoud.cz>, městský soud vyložil, že rozdíly ve stanovení důchodového věku u mužů a žen byly dány historickým a společenským sociálním vývojem v českém a československém důchodovém systému. V oblasti důchodového pojištění má toto rozlišování své opodstatnění a v jisté míře je lze považovat za odůvodněné. Městský soud ovšem dospěl k závěru, že v nyní posuzované věci nejsou dány důvody pro rozlišování mezi muži zemědělci a ženami zemědělkyněmi. Doba, po kterou lze žádat o zařazení do programu, se však krátí v závislosti na počtu vychovaných dětí a pohlaví žadatele. Dané omezení doby pro zařazení do programu je, na rozdíl od důvodů vedoucích k odlišnému stanovení podmínek pro odchod do důchodu, naprosto neodůvodněné a neodpovídá cíli a účelu poskytované podpory.

[5] Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení, hovoří o „obvyklém věku pro odchod do důchodu“, nikoliv přímo o věku, který je potřeba pro vznik nároku na starobní důchod. Podle městského soudu je třeba tento pojem vyložit (s ohledem na přívlastek „obvyklý“) tak, aby v každé členské zemi byl upraven a nastaven způsobem, kterým by nedocházelo k neodůvodněným rozdílům mezi mužem zemědělcem a ženou zemědělkyní. To nesouvisí se skutečností, že věk odchodu do důchodu v rámci důchodového systému je upraven rozdílně pro muže a pro ženy. Při vyplácení podpory zemědělcům při předčasném ukončení jejich činnosti není podmínka pohlaví ani počtu dětí pro vyplácení podpory určující ani odůvodněná. Nařízením vlády nastavená podmínka, aby žadatel nedosahoval věku potřebného pro nárok na starobní důchod, ve svém důsledku vyřazuje část zemědělců, u nichž nárok na starobní důchod již vznikl, a to na rozdíl od jiných žadatelů (mužů či bezdětných žen), u nichž tento věk nastává později. Pokud tedy tyto rozdíly mají své opodstatnění v rámci stávajícího důchodového pojištění, pak v rámci poskytování podpory zemědělcům, bez rozdílu pohlaví či vychovaných dětí, nikoliv. Městský soud proto vyložil, že horní věkovou hranici pro možnost zařazení do programu je třeba určit jako obvyklý věk pro odchod do důchodu všem stejně. Tedy bez rozdílu, zda je zemědělcem muž či žena. Soud uzavřel, že pokud nařízení vlády bez dalšího převzalo úpravu ze zákona o důchodovém pojištění, fakticky a neodůvodněně nastolilo uvedenou nerovnost.

III.

[6] Žalovaný (stěžovatel) napadl zrušující rozsudek městského soudu kasační stížností. Uvedl v ní, že Nařízení Rady č. 1257/1999 stanovuje přesně pouze dolní hranici pro žadatele, jelikož obvyklý věk pro odchod do důchodu je stanoven v jednotlivých členských státech Evropské unie odlišně. Určitá zákonná úprava, jež zvýhodňuje jednu skupinu osob oproti jiným, nemůže být sama o sobě označena za porušení principu rovnosti. Český právní řád nezná termín „obvyklý věk pro odchod do důchodu“. Zákon o důchodovém pojištění užívá termín „věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen důchodový věk)“. Z hlediska jazykového výkladu lze dovodit, že termín „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ dle Nařízení Rady č. 1257/1999 a termín „důchodový věk“ dle zákona o důchodovém pojištění mají obdobný význam. Pro zachování rovnosti všech žadatelů o zařazení do předmětného programu je nutné přesně

a objektivně stanovit obvyklý věk odchodu do důchodu dle Nařízení Rady č. 1257/1999. Z tohoto důvodu byl stanoven postup pro určení důchodového věku podle § 32 zákona o důchodovém pojištění.

[7] Stěžovatel doplnil, že zvolený způsob určení obvyklého věku pro odchod do důchodu byl stanoven i v Programovém dokumentu Horizontální plán rozvoje venkova pro období 2004 – 2006, konkrétně v části 3 – Popis opatření v bodě 3. 1. 2. 2. Tento horizontální plán schválila vláda České republiky usnesením č. 671 ze dne 9. 7. 2003 a Evropská komise rozhodnutím č. 2004 CZ 06 G DO 001. Horizontální plán se tak podle žalovaného stal předpisem přímo aplikovatelným ve smyslu Přístupové smlouvy. Městský soud podle stěžovatele vůbec nezohlednil námitku žalovaného odkazující na určení obvyklého věku pro odchod do důchodu v tomto Programovém dokumentu. Městský soud ani neupřesnil, podle jakých kritérií by měla být objektivně stanovena hranice obvyklého věku pro odchod do důchodu tak, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

IV.

[8] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že městský soud objektivně posoudil, že se v jejím případě jedná o diskriminaci podle věku a pohlaví, což odporuje jak Ústavě České republiky, tak i samotnému Nařízení Rady č. 1257/1999. Každý stát je vázán odpovědností za vlastní zákonnou úpravu k dodržení principu rovnosti v rámci Evropské unie. V rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova je zohledněn a dodržen princip rovných příležitostí pro muže a ženy, a to na úrovni každého projektu. Žalobkyně uvedla, jaké podmínky pro získání dotace jsou stanoveny v dokumentu Program rozvoje venkova České republiky na období 2007 – 2013: postupitel zemědělského podniku nesmí mimo jiné ke dni žádosti dosahovat věku potřebného pro nárok na starobní důchod, anebo nesmí být o více než deset let mladší, než je běžný věk odchodu do důchodu. Žalobkyně má za to, že v podmínkách českého právního řádu je nediskriminující zařazení uchazečů mužů i žen bez rozdílu v období mezi dovršením věku 55 let v roce podání žádosti, až do věku zákonné hranice dané zákonem o důchodovém pojištění v případě mužů i žen bez zřetele na počet jimi vychovaných dětí.

V.

[9] Nejvyšší správní soud při předběžném posouzení věci dospěl k závěru, že pro rozhodnutí o předmětné kasační stížnosti je třeba posoudit otázky týkající se výkladu Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999, konkrétně výkladu pojmu „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ v okamžiku převodu zemědělského podniku dle čl. 11 předmětného nařízení, a dále to, zda je tento pojem možno vykládat různě, v závislosti na pohlaví a počtu dětí žadatele o poskytovanou dotaci.

[10] Nařízení Rady č. 1257/1999 ani dosavadní judikatura Soudního dvora Evropské unie na tyto otázky neposkytovala jednoznačnou odpověď. Jelikož Nejvyšší správní soud současně dospěl k závěru, že předmětné otázky nemůže posoudit sám, usnesením ze dne 12. 4. 2011, čj. 8 As 8/2010 - 94, rozhodl o položení následujících předběžných otázek:

1. Je možno pojem „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ v okamžiku převodu zemědělského podniku dle čl. 11 nařízení Rady (ES) č. 1257/1999, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení, vykládat jako „věk potřebný pro nárok na starobní důchod“ u konkrétního žadatele podle vnitrostátní právní úpravy?

2. V případě kladné odpovědi na první otázku, je v souladu s právem a obecnými zásadami práva Evropské unie přípustné, aby „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ v okamžiku převodu

zemědělského podniku byl u jednotlivých žadatelů stanoven rozdílně v závislosti na jejich pohlaví a počtu vychovaných dětí?

3. V případě záporné odpovědi na první otázku, jaká kritéria by měl národní soud vzít v úvahu při výkladu pojmu „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ v okamžiku převodu zemědělského podniku dle čl. 11 nařízení Rady (ES) č. 1257/1999, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a o změně a zrušení některých nařízení?

[11] Nejvyšší správní soud současně přerušil řízení o kasační stížnosti na dobu do rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce.

[12] Soudní dvůr Evropské unie o položených otázkách rozhodl rozsudkem ze dne 11. 4. 2013, č. C-401/11. Na položené otázky odpověděl tak, že není v souladu s unijním právem a jeho obecnými zásadami rovného zacházení a zákazu diskriminace, aby na základě ustanovení vnitrostátní právní úpravy důchodů dotyčného členského státu týkajících se věku potřebného pro nárok na starobní důchod byl „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ ve smyslu čl. 11 odst. 1 druhé odrážky nařízení Rady č. 1257/1999 stanoven rozdílně v závislosti na pohlaví žadatele o podporu z titulu předčasného odchodu do důchodu v zemědělství a v případě žadatelek též v závislosti na počtu dětí, které dotyčná vychovala.

[13] Soudní dvůr ve svém rozhodnutí předeslal, že podstatou podpory z titulu předčasného odchodu do důchodu v zemědělství je přispívat k poskytnutí příjmu starším zemědělcům, kteří se rozhodnou ukončit zemědělskou činnost, a podporovat nahrazování těchto starších zemědělců zemědělci schopnými. Tato podpora je ekonomickou pobídkou, jejímž účelem je usnadnit strukturální změnu v odvětví zemědělství v zájmu lepšího zajištění životaschopnosti zemědělských podniků. Soudní dvůr zdůraznil, že se jedná o nástroj společné zemědělské politiky, který je financován z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu (EZOZF) a je určen k zajištění životaschopnosti zemědělských podniků. Není dávkou sociálního zabezpečení, jež by spadala do působnosti směrnice Rady 79/7/EHS o postupném zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti sociálního zabezpečení.

[14] Jakkoliv stanovení „obvyklého věku pro odchod do důchodu“ ve smyslu čl. 11 odst. 1 druhé odrážky nařízení Rady č. 1257/1999 spadá do pravomoci členských států, pro účely uplatňování tohoto nařízení se tyto státy nemohou odvolávat na rozdílné zacházení, které jsou oprávněny uplatňovat na základě čl. 7 odst. 1 směrnice 79/7 při stanovování důchodového věku v oblasti sociálního zabezpečení. Nelze mít za to, že by unijní zákonodárce použitím neharmonizovaného pojmu zmocnil uvedené státy, aby při uplatňování zmíněného nařízení přijímaly opatření, jež by byla v rozporu s obecnými zásadami unijního práva a se základními právy. Soudní dvůr s poukazem na 40. bod odůvodnění a čl. 2 jedenáctou odrážku nařízení Rady č. 1257/1999 konstatoval, že v rámci podpory z titulu předčasného odchodu do důchodu v zemědělství poskytované na základě uvedeného nařízení je třeba zajistit rovné zacházení se ženami a muži, a nepřipustit tak diskriminaci založenou na pohlaví.

[15] Soudní dvůr zdůraznil, že starší muži zemědělci a starší ženy zemědělkyně se nachází ve srovnatelných situacích z hlediska účelu podpory z titulu předčasného odchodu do důchodu, jejímž cílem je přimět tyto zemědělce bez ohledu na jejich pohlaví a počet vychovaných dětí, aby s konečnou platností předčasně ukončili zemědělskou činnost v zájmu lepšího zajištění životaschopnosti zemědělských podniků. Tito zemědělci se o takovouto podporu mohou ucházet, pokud v souladu s požadavky čl. 11 odst. 1 nařízení Rady č. 1257/1999 s konečnou platností ukončili veškerou obchodní zemědělskou činnost, kterou před tímto ukončením

vykonávali po dobu deseti let a pokud jsou starší 55 let, ale v okamžiku uvedeného ukončení nedosáhli obvyklého věku pro odchod do důchodu.

[16] Podle Soudního dvora by bylo v rozporu s unijním právem i jeho zásadami rovného zacházení a zákazu diskriminace, kdyby bylo s žadateli o podporu předčasného odchodu do důchodu v zemědělství zacházeno odlišně jen na základě toho, že podle vnitrostátní právní úpravy je „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ stanoven různě v závislosti na pohlaví, případně na počtu vychovaných dětí. Bez objektivního důvodu nelze připustit nepříznivé zacházení s žadateli, kteří z důvodu svého pohlaví – a v případě žadatelek též z důvodu počtu vychovaných dětí – patří do kategorie zemědělců, kteří onoho obvyklého věku stanoveného vnitrostátní právní úpravou dosáhnou dříve než ostatní žadatelé. V tomto případě by žadatelé patřící do této druhé kategorie měli delší lhůtu k podání své žádosti o podporu, protože by byli bezdůvodně upřednostněni oproti zemědělcům patřícím do první kategorie.

[17] Žalobkyně v původním řízení svou zemědělskou činnost ukončila v okamžiku dosažení věku, který se nachází mezi obvyklým věkem pro odchod do důchodu stanoveným touto právní úpravou v závislosti na jejím pohlaví a počtu dětí, které vychovala, a obvyklým věkem pro odchod do důchodu stanoveným uvedenou právní úpravou pro muže zemědělce. Soudní dvůr neshledal žádný důvod, proč by žalobkyně nemohla získat podporu z titulu předčasného odchodu do důchodu. V důsledku toho by se její nároky po zbytek života omezily na starobní důchod, který je nižší než částka uvedené podpory, a to oproti muži zemědělci, který svou zemědělskou činnost ukončí v okamžiku, kdy dosáhne téhož věku jako žalobkyně, a který může takovou podporu pobírat po celkovou dobu 15 let nebo až do dosažení věku 75 let v souladu s čl. 12 odst. 2 nařízení Rady č. 1257/1999, po odečtení starobního důchodu vypláceného dotyčným členským státem.

[18] Soudní dvůr uzavřel, že jakmile byla konstatována diskriminace, která je v rozporu s unijním právem, a dokud nebyla přijata opatření k obnovení rovného zacházení, lze dodržení zásady rovnosti zaručit pouze tím, že se osobám patřícím do znevýhodněné kategorie přiznají stejné výhody, jakých využívají osoby patřící do zvýhodněné kategorie (viz rozsudky ze dne 26. 1. 1999, Terhoeve, C 18/95, a ze dne 22. 6. 2011, Landtová, C 399/09).

VI.

[19] Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Nařízení Rady č. 1257/1999 v bodě 40 odůvodnění stanoví, že by měla být podporována opatření k odstranění nerovností a k podpoře rovných příležitostí pro ženy a muže.

[22] Článek 11 odstavec 1 uvedeného nařízení stanoví požadavky kladené na převodce zemědělského podniku, který musí s konečnou platností ukončit veškerou obchodní zemědělskou činnost; může však pokračovat v neobchodním zemědělství a nadále využívat budovy; dále musí být starší 55 let, ale nedosáhnout obvyklého věku pro odchod do důchodu v okamžiku převodu, před převodem musí vykonávat po dobu deseti let zemědělskou činnost.

[23] V návaznosti na přímo použitelné nařízení Rady č. 1257/1999 Česká republika vydala nařízení vlády č. 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti

s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele. Předmětem nařízení vlády je ve smyslu § 1 úprava poskytování dotací v rámci programu podpory předčasného ukončení zemědělské činnosti zemědělského podnikatele.

[24] Podle § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády může žádost o zařazení do programu podat fyzická osoba, jestliže ke dni podání žádosti o zařazení dosahuje věku alespoň 55 let a v den podání žádosti o zařazení nedosahuje věku potřebného pro nárok na starobní důchod. Poznámka pod čarou č. 5, obsažená v § 3 odst. 1 písm. b), odkazuje na § 29, 32, 74, 76 a 94 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 188/2001 Sb. a zákona č. 425/2003 Sb.

[25] Podle § 32 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2009, důchodový věk činí: a) u mužů 60 let; b) u žen 53 let, pokud vychovaly alespoň pět dětí; 54 let, pokud vychovaly tři nebo čtyři děti; 55 let, pokud vychovaly dvě děti; 56 let, pokud vychovaly jedno dítě; nebo 57 let, pokud pojištěnci dosáhli tohoto věku do 31. 12. 1995.

[26] Podle odstavce 2 téhož ustanovení, u pojištěnců, kteří dosáhnou věkových hranic uvedených v odstavci 1 v období od 1. 1. 1996 do 31. prosince 2012, se důchodový věk stanoví tak, že ke kalendářnímu měsíci, ve kterém pojištěnec dosáhl této hranice, se přičítají u mužů dva kalendářní měsíce a u žen čtyři kalendářní měsíce za každý i započatý kalendářní rok z doby po 31. prosinci 1995 do dne dosažení věkových hranic uvedených v odstavci 1, a za důchodový věk se považuje věk dosažený v takto určeném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce; neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni takto určeného kalendářního měsíce.

[27] Otázky, které Nejvyšší správní soud položil Soudnímu dvoru, tvořily podstatu celé kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto při posuzování důvodnosti kasační stížnosti beze zbytku aplikoval závěry obsažené v rozsudku Soudního dvora.

[28] Z nich pro nyní souzenou věc jednoznačně vyplývá, že při zkoumání toho, zda určitému žadateli svědčí nárok na zařazení do programu podpory předčasného ukončení zemědělské činnosti nelze činit rozdíl mezi mužem zemědělcem a ženou zemědělkyní a dále ani mezi jednotlivými ženami zemědělkyněmi v závislosti na počtu jimi vychovaných dětí. Dotace vyplácená v režimu nařízení Rady č. 1257/1999, potažmo v režimu nařízení vlády, není dávkou sociálního zabezpečení, ale nástrojem společné zemědělské dotační politiky, mající za úkol zlepšit produktivitu zemědělské činnosti. Určení „obvyklého věku pro odchod do důchodu“ ve smyslu čl. 11 odst. 1 druhé odrážky nařízení Rady spadá do pravomoci členských států. Jednotlivé členské státy se ovšem pro účely uplatňování tohoto nařízení nemohou odvolávat na rozdílné zacházení, kterého jsou oprávněny v oblasti sociálního zabezpečení při stanovování důchodového věku pro účely poskytování starobních důchodů.

[29] Městský soud ve svém rozsudku správně poukázal na to, že vnitrostátní úpravou stanovené podmínky pro zařazení do programu, navázané na § 32 zákona o důchodovém pojištění, mohou pro některé zemědělce znamenat faktické zkrácení doby pro zařazení do programu, neboť z hlediska pohlaví a počtu vychovaných dětí se zkracuje doba pro zařazení zemědělce do programu. Nejvyšší správní soud souhlasí, že takto nastavené podmínky jsou z hlediska čerpání zemědělských dotací neodůvodněné a neodpovídají smyslu této zemědělské podpory. Jistě není smyslem vnitrostátní právní úpravy, aby se výhoda přiznaná ženám v oblasti důchodových nároků změnila bez rozumného opodstatnění v nevýhodu, *de facto* znamenající diskriminaci zemědělce založenou pouze na tom, že se jedná o ženu, která vychovala děti.

[30] Nejvyšší správní soud s odkazem na rozsudek Soudního dvora a unijní zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace konstatuje, že znevýhodněným osobám musí být poskytnuto stejné postavení, v jakém se nacházejí osoby, jimž svědčí daná výhoda. Znevýhodněnou skupinou osob při posuzování možnosti účasti na programu jsou ženy zemědělkyně, a to nezávisle na tom, zda vychovaly či nevychovaly děti. Zvýhodněnou skupinou jsou naopak muži zemědělci, kterým s ohledem na § 32 zákona o důchodovém pojištění vzniká možnost požádat o zařazení do programu nejpozději. V posuzované věci bylo tudíž třeba zajistit, aby žalobkyni byly přiznány stejné výhody, jakých mohou užívat muži zemědělci nacházející se ve srovnatelné situaci.

[31] Jediným možným eurokonformním výkladem pojmu „obvyklý věk pro odchod do důchodu“ v okamžiku převodu zemědělského podniku tedy je, že podmínka vyššího důchodového věku platná pro muže zemědělce se uplatní také v případě ženy zemědělkyně narozené v týž den jako muž zemědělec, a to bez ohledu na počet dětí, které vychovala.

[32] Žalobkyně se narodila dne 24. 1. 1947 a vychovala 2 děti. Mimo jiné na základě jejího věku, pohlaví a počtu vychovaných dětí jí podle § 32 odst. 1 a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, vznikl nárok na starobní důchod dne 24. 5. 2004. Jak již bylo uvedeno, toto kritérium nelze pro účely možnosti zařazení do programu s ohledem na princip rovnosti aplikovat. Naopak je třeba za rozhodný, tj. poslední možný, den pro podání žádosti o zařazení do programu stanovit na základě situace jako kdyby byla žalobkyně mužem narozeným ve stejném dni. Muži narozenému ve stejný den jako žalobkyně by vznikl nárok na starobní důchod až dne 24. 1. 2009. Žalobkyně požádala o zařazení do programu dne 3. 10. 2006. V době podání žádosti proto s ohledem na závěry Soudního dvora splňovala podmínku pro zařazení do programu stanovenou v § 3 odst. 1 písm. b) nařízení vlády.

[33] Závěry obsažené ve zrušujícím rozsudku městského soudu tedy ob stojí. Jelikož Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná, zamítl ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. V dalším řízení je stěžovatel vázán právním názorem, který vyslovil městský soud ve zrušujícím rozsudku, korigovaným závěry Soudního dvora k předběžným otázkám Nejvyššího správního soudu a z nich vycházejícím tímto rozsudkem Nejvyššího správního soudu.

[34] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšná žalobkyně, v řízení zastoupená advokátem JUDr. Jaroslavem Tomáškem, měla ve věci úspěch, přísluší jí tedy právo na náhradu nákladů řízení důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, a to včetně nákladů řízení před Soudním dvorem. Řízení o předběžné otázce je totiž incidenčním řízením ve vztahu k řízení před vnitrostátním soudem, který předběžnou otázku položil (viz čl. 102 Jednacího řádu Soudního dvora a bod 38 rozsudku Soudního dvora v této věci). Soud usnesením ze dne 7. 8. 2013, čj. 8 As 8/2010 - 239, vyzval žalobkyni, aby ve lhůtě 5 dnů od doručení tohoto usnesení vyčíslila důvodně vynaložené náklady, které uhradila v řízení před Soudním dvorem Evropské unie. Jelikož na výzvu soudu nereagovala, soud jí přiznal náklady podle obsahu spisu. Náklady spočívají v odměně za jeden úkon právní služby, tj. vyjádření k položené předběžné otázce v částce 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2012], a dále v paušální náhradě hotových výdajů advokáta v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Jelikož je uvedený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani, kterou je povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Výše daně, vypočtená podle § 37 odst. 2 a

§ 47 odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., činí 504 Kč. Ve věci bylo rovněž podáno vyjádření ke kasační stížnosti. Toto vyjádření však podala žalobkyně samotná, nikoliv její zástupce. Žalobkyně sama náklady nepožadovala. Za takové situace proto soud stanovil celkovou odměnu ve výši 2904 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu